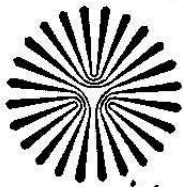

۲۱۵۹۷۸۹

دانشگاه پیام نور

گردشگری ورزشی

(ارشد تربیت بدنی)

www.ketab.ir

حسین پورسلطانی زرنندی دکتر صدیقه اسلامی

دکتر عبدالحمید زیتونلی

سرشناسه	: پورسلطانی زرنندی، حسین، ۱۳۴۵ -
عنوان و نام پدید آور	: گردشگری ورزشی (کارشناسی ارشد تربیت بدنی) / حسین پورسلطانی زرنندی، صدیقه اسلامی، عبدالحمید زیتونلی؛ ویراستار علمی ابوالفضل فراهانی.
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه پیام نور، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: پانزده، ۲۳۰ ص.
فروست	: دانشگاه پیام نور: ۲۷۵۳. گروه تربیت بدنی: ۱/۱۲۸.
شابک	: 978 - 964 - 14 - 0802 - 4
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: ورزش و گردشگری -- آموزش برنامه‌ای
موضوع	: Sports and tourism -- Programmed instruction
موضوع	: ورزش و گردشگری -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع	: Sports and tourism -- Examinations, questions, etc. (Higher)
شناسه افزوده	: اسلامی، صدیقه، ۱۳۵۸ - (پژوهشگر)
شناسه افزوده	: زیتونلی، عبدالحمید، ۱۳۵۴ -
شناسه افزوده	: فراهانی، ابوالفضل، ۱۳۴۴ - ویراستار
شناسه افزوده	: * دانشگاه پیام نور
شناسه افزوده	: Payam Noor University
رده بندی کنگره	: ۷۰۵.۵۵
رده بندی دیویی	: ۳۳۸/۴۷۹۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۳۹۱۸۹۴

دانشگاه پیام نور

چاپ: اول

شمارگان: ۲۰۰

قیمت: (ریال) ۴۰۰,۰۰۰

گردشگری ورزشی

مولفان: دکتر حسین پورسلطانی زرنندی - دکتر صدیقه اسلامی - دکتر عبدالحمید زیتونلی

ویراستار علمی: دکتر ابوالفضل فراهانی

تهیه و تولید: مرکز انتشارات دانشگاه پیام نور

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۱۴ - ۰۸۰۲ - ۴

ISBN: 978 - 964 - 14 - 0802 - 4

فروش این کتاب فقط از طریق نمایندگی‌های دانشگاه پیام نور مجاز می باشد و فروش

آن در سایر مراکز فروش کتاب موجب تعقیب قانونی فروشنده خواهد گردید

(کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ و متعلق به دانشگاه پیام نور است. تولید، گیتی یا خلاصه‌نویسی، نشر و ترجمه، چاپ، افست، توزیع گسترده، تهیه CD و ... این اثر یا بخشی از آن اعم از متن، طرح، پشت و روی جلد و ... بدون اخذ مجوز کتبی از معاونت فناوری و پژوهش دانشگاه خلاف مقررات و تعرض به حقوق مادی و معنوی دانشگاه است. متخلفین وفق قانون حمایت از مولفان و مصنفان و هنرمندان دارای مسئولیت حقوقی و کیفری بوده و تحت پیگرد قرار می گیرند.)

آدرس فروشگاه مرکزی چاپ و انتشارات دانشگاه پیام نور: تهران، خیابان شهید رجایی،

نرسیده به تقاطع آزادگان، جنب ورزشگاه یادآوران تلفن: ۵۵۵۰۲۱۰۴ - ۵۵۰۹۸۳۸

سایت فروش اینترنتی: <http://digibook.pnu.ac.ir>

فهرست مطالب

بیشگفتار	۱
فصل اول. تاریخچه‌ای بر گردشگری و گردشگری ورزشی	۱
هدف کلی	۱
هدف‌های یادگیری	۱
مقدمه	۱
۱-۱ سیر تاریخی توسعه گردشگری	۲
۲-۱ تاریخچه گردشگری در ایران	۴
۳-۱ تاریخچه گردشگری ورزشی	۵
۴-۱ واژه‌شناسی گردشگری	۶
۵-۱ اصطلاحات عمومی صنعت گردشگری	۸
۶-۱ گونه‌شناسی گردشگری	۱۰
۷-۱ انواع گردشگری	۱۰
خلاصه فصل اول	۱۲
خودآزمایی‌های چهارگزینه‌ای فصل اول	۱۳
فصل دوم. اوقات فراغت، تفریحات سالم و گردشگری ورزشی	۱۵
هدف کلی	۱۵
هدف‌های یادگیری	۱۵
مقدمه	۱۵
۱-۲ اوقات فراغت	۱۶
۲-۲ فعالیت‌های اوقات فراغت	۱۷

۱۸	۳-۲ دیدگاه‌های اوقات فراغت.....
۱۹	۴-۲ انواع اوقات فراغت.....
۲۰	۵-۲ نظریه‌های اوقات فراغت.....
۲۲	۶-۲ ورزش و اوقات فراغت.....
۲۴	۷-۲ گردشگری و اوقات فراغت.....
۲۵	۸-۲ اهمیت گذران اوقات فراغت در گردشگری.....
۲۷	۹-۲ عامل زمان در بخش گردشگری.....
۲۸	۱۰-۲ اوقات فراغت، ورزش و گردشگری.....
۳۰	خلاصه فصل دوم.....
۳۱	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل دوم.....
۳۳	فصل سوم. گردشگری ورزشی.....
۳۳	هدف کلی.....
۳۳	هدف‌های یادگیری.....
۳۳	مقدمه.....
۳۴	۱-۳ گردشگری ورزشی.....
۳۷	۲-۳ دیدگاه‌های مختلف درباره گردشگری ورزشی.....
۴۰	۱-۲-۳ رویدادها.....
۴۱	۲-۲-۳ جاذبه‌ها.....
۴۲	۳-۲-۳ تورها.....
۴۳	۴-۲-۳ مجتمع‌های تفریحی.....
۴۴	۵-۲-۳ گردش‌های آبی (دریاگردی).....
۴۵	۳-۳ سفرهای مرتبط با گردشگری ورزشی.....
۴۵	۴-۳ ویژگی‌های گردشگری ورزشی.....
۴۵	۵-۳ محیط‌های گردشگری ورزشی.....
۴۶	۶-۳ انگیزه‌های سفر.....
۴۷	۷-۳ اهمیت پیشرفت فناوری در گردشگری ورزشی.....
۴۹	۸-۳ مخاطبان گردشگری ورزشی.....
۵۱	۹-۳ عوامل بازدارنده و سوق‌دهنده گردشگری ورزشی.....
۵۲	۱۰-۳ بازی‌های بومی و محلی.....
۵۳	۱۱-۳ پتانسیل‌های گردشگری ورزشی در کشور.....
۵۵	۱۲-۳ گردشگری ورزشی در ایران.....
۵۵	خلاصه فصل سوم.....
۵۶	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل سوم.....

۵۹	فصل چهارم. رویدادها و گردشگری ورزشی.....
۵۹	هدف کلی.....
۵۹	هدف های یادگیری.....
۵۹	مقدمه.....
۶۰	۱-۴ رویداد.....
۶۱	۲-۴ انواع رویدادها.....
۶۲	۳-۴ رویدادهای ورزشی.....
۶۴	۴-۴ خصوصیات رویدادهای ورزشی.....
۶۴	۵-۴ تقسیم بندی رویدادهای ورزشی.....
۶۸	۱-۵-۴ تورنمنته.....
۶۸	۲-۵-۴ لیگ.....
۶۹	۳-۵-۴ مسابقات قهرمانی جهان.....
۶۹	۴-۵-۴ مسابقات جام جهانی.....
۷۰	۵-۵-۴ بازی های المپیک.....
۷۰	۶-۴ رویداد گردشگری.....
۷۱	۷-۴ گردشگری و رویدادهای ورزشی.....
۷۳	۸-۴ طرح ریزی رویدادهای گردشگری ورزشی.....
۷۳	۱-۸-۴ هدف های کلان.....
۷۳	۲-۸-۴ هدف های عملیاتی.....
۷۵	۹-۴ مدیریت رویداد گردشگری ورزشی.....
۷۶	۱۰-۴ سازمان دهی رویداد گردشگری ورزشی.....
۷۷	۱۱-۴ میزبانی رویدادهای ورزشی.....
۷۸	۱۲-۴ دلایل جذابیت میزبانی رویدادهای ورزشی.....
۸۱	خلاصه فصل چهارم.....
۸۲	خودآزمایی چهارگزینه ای فصل چهارم.....
۸۳	فصل پنجم. صنعت، بازاریابی و اقتصاد در گردشگری ورزشی.....
۸۳	هدف کلی.....
۸۳	هدف های یادگیری.....
۸۳	مقدمه.....
۸۵	۱-۵ صنعت گردشگری.....
۸۶	۲-۵ عناصر صنعت گردشگری.....
۸۸	۱-۲-۵ حمل و نقل.....
۸۹	۱-۱-۲-۵ حمل و نقل هوایی.....
۹۰	۲-۱-۲-۵ حمل و نقل ریلی.....
۹۰	۳-۱-۲-۵ حمل و نقل جاده ای.....

پیشگفتار

گردشگری به مفهوم امروزی آن سابقه‌ای به قدمت انقلاب صنعتی دارد که روند روبه‌تزايد آن از آغاز تاکنون در قرن بیست و یکم همراه با انقلاب اطلاعات مباحث بسیاری را پیرامون خود شکل داده است. گردشگری در سال‌های پس از جنگ جهانی دوم رشد زیاد و پایداری را در حدود ۵ درصد نشان می‌دهد؛ که خود وابسته به رشد اقتصادی درازمدت، رشد زمان اوقات فراغت و سطح درآمد همراه با توسعه تکنولوژی به‌خصوص در زمینه حمل‌ونقل در طی این سال‌ها است. گردشگری در جهان به‌عنوان یک فعالیت اقتصادی، تبلور عینی جریان سرمایه و جابه‌جایی انسان در حجمی بسیار بزرگ محسوب شده که در ده‌های اخیر رشد بسیار بالایی داشته است و آن را در کنار دیگر صنایع بزرگ دنیا همچون صنعت نفت و خودروسازی و در رقابت با آن‌ها، قرار داده‌اند. در حال حاضر نیز کشورهای در حال توسعه و اقتصادهای نوظهور توجه بسیاری به توسعه آن دارند. براساس گزارش‌های مختلف بین‌المللی این بخش اقتصادی در آینده اهمیت بیشتری هم خواهد یافت؛ اما در ایران به‌رغم تمام این صحبت‌ها هیچ‌گاه به‌طور جدی توسعه گردشگری دنبال نشده است. گردشگری همواره قربانی توجه بیش‌ازاندازه به نفت، برخی از صنایع و حتی کشاورزی شده است و برخی از دلایل سیاسی و امنیتی هم این موضوع را تشدید کرده است. در چند سال اخیر هم به‌رغم تمامی وعده‌های مسئولان، بهبود قابل توجهی در وضعیت گردشگری کشور مشاهده نمی‌شود. گردشگری ورزشی، یکی از اقسام گردشگری و در زمره بخش‌هایی

از گردشگری است که رشد فزاینده‌ای دارند و در چند سال اخیر یکی از انواع جهانگردی است که بسیار مورد علاقه مردم قرار گرفته است. مردم برای تماشای مسابقات جهانی، ملی و منطقه‌ای انگیزه‌ای بسیار قوی دارند.

از این جمله می‌توان به بازی‌های المپیک و جام جهانی فوتبال اشاره کرد که هر چهار سال یکبار، کشوری میزبان برگزاری آن است. ایران نیز در کنار هزاران جاذبه تاریخی و طبیعی، پتانسیل‌های بسیار خوبی برای راه‌اندازی فعالیت‌های متنوع ورزشی در سطح مطلوب دارد. در کشور ما گردشگری ورزشی چندان توسعه پیدا نکرده و باوجود پژوهش‌ها و حتی برنامه‌ریزی‌های اندکی که صورت گرفته در بعد اجرا، نتایج چشمگیری مشاهده نمی‌شود. البته به دلیل نبود سیستمی یکپارچه در وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری یا وزارت ورزش و جوانان که اطلاعات دقیقی به دست دهد؛ هیچ‌گونه آمار مشخصی در این زمینه وجود ندارد. ایران با داشتن شرایط بسیار مطلوب طبیعی برای تقویت این صنعت می‌تواند گامی مؤثر در پیشرفت و آبادانی خود بردارد. محققین این کتاب را با هدف شناخت کامل گردشگری ورزشی و ابعاد مختلف مدیریتی آن به منظور نتایج تحقیقات محققین داخلی و خارجی نگاشته‌اند و پتانسیل‌های ایران جهت توسعه بخش‌های مختلف آن معرفی شده است. به همین منظور فصل‌های کتاب به موارد مختلفی که تأمین‌کننده هدف فوق است، اختصاص داده شده است. فصل اول کتاب به بیان تاریخچه‌ای مختصر از گردشگری و گردشگری ورزشی از عهد باستان تاکنون پرداخته است. در فصل دوم ابعاد مختلف اوقات فراغت، تفریحات سالم و گردشگری ورزشی و ارتباط این سه حوزه باهم به تفصیل مورد بررسی قرار گرفت. در فصل سوم مفهوم و تعاریف گردشگری ورزشی ارائه شد و انواع فعالیت‌های گردشگری ورزشی توضیح داده شد و در پایان پتانسیل‌های ایران برای توسعه گردشگری ورزشی معرفی شد. در فصل چهارم به بحث مهم رویدادها و گردشگری ورزشی به تفصیل پرداخته شد و در فصل پنجم ابعاد مختلف صنعت، بازاریابی و اقتصاد در گردشگری ورزشی مورد بحث و بررسی قرار گرفت. در فصل ششم ابعاد مختلف توسعه صنعت گردشگری معرفی و به تفصیل توضیح داده شد. در فصل هفتم به توضیح ارزشیابی و انواع آن در گردشگری ورزشی پرداخته شد و بالاخره در فصل هشتم آینده پیش روی گردشگری و گردشگری ورزشی با توجه به آنچه پیش‌بینی شده و عوامل مؤثر بر ابعاد مختلف توسعه آن در آینده مورد بحث و

بررسی قرار گرفت. امید است دانشجویان با مطالعه این کتاب با ابعاد مختلف این صنعت رو به رشد آشنا شده و بتوانند در حوزه‌های مختلف علمی و اجرایی فعالیت‌های مفیدی در جهت توسعه آن انجام دهند. این کتاب به‌عنوان منبع آموزشی درس مدیریت گردشگری ورزشی برای دانشجویان تربیت‌بدنی دانشگاه پیام نور تألیف شده است. با توجه به کمبود منابع فارسی در زمینه گردشگری ورزشی امید است این کتاب که با هدف کاربردی- آموزشی نگارش شده، برای دانشجویان رشته تربیت‌بدنی، مدیران ورزش و گردشگری کشور و هم‌وطنان عزیزمان مفید باشد.

در پایان از آقای دکتر ابوالفضل فراهانی جهت ویراستاری کتاب و راهنمایی‌های ارزنده ایشان کمال تشکر را داریم. بدون شک نظرات و پیشنهادات تخصصی و فنی ایشان مکمل کتاب است.

مؤلفان

www.ketab.ir